

ISSN: 3060-4613

13.00.00
13.00.01
13.00.02
13.00.03
13.00.04
13.00.05

13.00.06
13.00.07
13.00.08
13.00.09
07.00.00
19.00.00

01.00.00
02.00.00
03.00.00
09.00.00
10.00.00
11.00.00

№6/2025

M AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogik, psixometodologik va tabiiy fanlarga
ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 1210 sahifa,
5-iyun, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapiirjanovna – Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika universiteti rektori

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik

Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik

Umarova H.O' – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor

Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor

Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor

Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor

Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor

Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)

Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)

Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)

Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)

Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)

Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)

Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor

Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor

Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor

G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)

Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti

Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor

Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)

Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent

Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori

Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Panjjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari

Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Rector of the Nizami National Pedagogical University of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Umarova H.O'. – Minister of Preschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Woogyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali Oliy attestatsiya komissiyasining 26-08-2024-yildagi №11-05-4381/01-Kengash tavsiyasiga ko’ra, pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning tadqiqot ishlari yuzasidan dissertatsiyalarining asosiy ilmiy natijalarini chop etish uchun tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro’yxatiga kiritilgan.

Asos: OAK Pedagogik texnologiyalar va psixologik tadqiqotlar bo’yicha ekspert kengashi tavsiyasi (29-10-2024-y.; №10); OAK Tartib-qoida komissiyasi qarori (30-10-2024-y., №10/24); OAK Rayosatining qarori (31-10-2024-y., №363/5).

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo’yicha
ro’yxatdan o’tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Iqim o'zgarishi muammolari va "yashil ko'nikmalar"ning rivojlanishi.....	14
<i>Abdurashit Karimovich Avliyaqulov</i>	
TTJlardagi qizlarni qo'llab-quvvatlash, mavjud ijtimoiy-axloqiy muammolarni hal etish bo'yicha ilg'or xorijiy mamlakatlar tajribasini o'rganish.....	18
<i>Xasanboy U. Abdusamatov</i>	
Integrativ yondashuv bo'lajak o'qituvchilarda ijodiy va tahliliy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishning asosiy omili	26
<i>Jalilov Nodirjon Azamatovich</i>	
Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarning sibling munosabatlari diagnostikasi.....	30
<i>G'ayibova Nargiza Anorbayevna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifati va samaradorligini oshirishning muhim omillari	33
<i>Hakimova Gulmira To'xtatosheva</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni muzey pedagogikasi vositasida rivojlantirishning pedagogik-psixologik jihatlarini	37
<i>Marayimova Kibriyoxon Islomjon qizi</i>	
Iqtisodiy savodxonlikni oshirishda o'zbek tilining ta'siri	41
<i>Yuldasheva Dilnoza Bekturodovna</i>	
Сторителлинг как инструмент формирования ценностных ориентаций старшеклассников	44
<i>Умрихина Виктория Игоревна</i>	
Формирование эстетических предпочтений учащихся музыкальных школ в условиях инклюзивного образования на основе стилевого подхода	52
<i>Ахунова Умида Ойбековна</i>	
Sun'iy intellektning ta'limga integratsiyasi: o'qitish va boshqaruvdagi o'rni	55
<i>Abduxamidova Muyassar Xalimjon qizi</i>	
Buxorodagi jadidchilik harakatining o'ziga xosligi va maktablardagi ta'lim tizimi.....	60
<i>Axrоров Ixtiyor Doniyorovich</i>	
Inklyuziv ta'lim sharoitida imkoniyati cheklangan bolalarning moslashuvida oila va maktabning roli	63
<i>Dadaboyev Jahongir Sherdil o'g'li</i>	
Влияние длительной госпитализации на образовательную траекторию ребенка: междисциплинарный подход	67
<i>Сайфутдинова Насиба Нурматовна</i>	
O'yinning bola faoliyati sifatidagi mohiyati va o'ziga xosligi.....	75
<i>Otasheva Lola Shoto'rayevna</i>	
Psixologik tadqiqotning umummetodologik va xususiy metodologik tamoyillari	78
<i>Xodjimatoeva Nazira Toshmatovna, Mallayeva Gulshoda Maxmudjonovna</i>	
Rivojlanishida nuqsoni bor bo'lgan bolalarni ijtimoiy hayotga tayyorlashda inklyuziv ta'limning o'rni	81
<i>B. Xusniddinova</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida loyihaviy tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirish	85
<i>Zulaykho Samatovna Ro'ziyeva</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining og'zaki va yozma nutq ko'nikmalarini dars jarayonida rivojlantirish texnologiyasi	89
<i>Xudayberganova Nawrizbiyke Qanat qizi</i>	
Sonlarni obrazlar bilan bog'lash orqali mantiqiy va ijodiy fikrlashni rivojlantirish metodikasi.....	92
<i>Kalekeeva Sarbinaz Turkmenbaevna</i>	
Methodology of Teaching English to Preschool Children	96
<i>Khurshida Tojimurodova</i>	
Malaka oshirish jarayonida yo'riqchilarning kasbiy kompetentligini takomillashtirishning ijtimoiy zaruriyati..	100
<i>Ch. B. Nalibayeva</i>	
O'qituvchilarning o'quvchilar bilan hamkorlik munosabatlari	103
<i>G'aniyeva Sayyora Saidmurod qizi</i>	
Falsafada haqiqatni izlash: empirizm va rasionallizmning o'rni.....	106
<i>Boymirzayeva Xurshida Sobirovna</i>	
Raqamli ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun axborot bilan ishlashni o'rgatishning didaktik asoslari	110
<i>Ismoilov Ravshan Yakubjon o'g'li</i>	
An Evaluation of the Impact of The Theme-Based Approach on Young Learners' Speaking Development..	113
<i>Khamraeva Gulchekhra Ibrakhimovna</i>	

O'smirlar o'rtasida o'zaro hamkorlikni rivojlantirishga ta'sir etuvchi omillar	118
<i>Majidov Jasur Baxtiyarovich, Xolmatova Dilorom Vahobjon qizi</i>	
Informatika fanini o'qitishda mobil dasturiy vositalaridan foydalanish imkoniyatlari	123
<i>Jo'rayev Ilhom Isxoqovich</i>	
Muqimiy asarlari vositasida talabalarda kitobxonlik tizimini rivojlantirishda innovatsion texnologiyalardan samarali foydalanish	126
<i>Muxlisa Satriddinova Muhitdinova</i>	
Korpus lingvistikasida lingvostatistik tahlil metodi	132
<i>Nuritdinov Abrorbek Sayfiddin o'g'li</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarni ruhlantirish va o'ziga bo'lgan ishonchini oshirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish	136
<i>Umarova Feruzabonu Bobir qizi, Samandarova Dildora Javlon qizi</i>	
Tizimli-faoliyatli yondashuv asosida umumpedagogik akt kompetentlikni shakllantirish muammosining nazariy-metodologik jihatlarini.....	139
<i>Saloxiddinova Umidaxon Mansurjon qizi</i>	
Nutqiy kamchiliklarni kamaytirishda o'yinlarning o'rni.....	143
<i>Jabborova Oltinoy</i>	
Matn bilan ishlash bosqichlari va ularning ingliz tilini o'rgatishdagi didaktik ahamiyati	146
<i>Soliyev Umidjon Yulchivoyevich</i>	
Ta'lim tizimini boshqarishda talabalar boshqaruvining qiyosiy tahlillari	150
<i>Uzaqov Nomozali Hamdamovich</i>	
Zamonaviy ta'lim muassasalarida pedagoglarning boshqaruv malakasini rivojlantirish yo'llari	153
<i>Z. M. Zarifova</i>	
Rossiya imperiyasining Surxon vohasi qishloq xo'jaligi va irrigatsiya tizimidagi siyosati tarixi	159
<i>Abdurashidov Anvar Abdurashidovich</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari katta guruh tarbiyalanuvchilarini badiiy adabiyot bilan tanishtirish texnologiyalari.....	164
<i>Axmadaliev Sidiqjon Yigitalievich</i>	
Ota-onalarning ta'lim sifatiga ta'siri.....	167
<i>Axmadqulova Ozodaxon Xamidullo qizi</i>	
Surxon voxasi toponimlarining tarixshunosligi.....	170
<i>Boboyeva Sitara Ro'zimaxmatovna</i>	
O'zbek etnopedagogikasi rivojlanishining nazariy asoslari.....	174
<i>Davlatova Shaxnozaxon Doniyor qizi</i>	
Sihatgohlarda davolanuvchilar salomatligini saqlashda jismoniy tarbiya vositalaridan samarali foydalanish texnologiyalari.....	178
<i>G'aniyev Suxrob Abduvali o'g'li, Ergashov Shoxrux Yusuf o'g'li</i>	
Ikkinchi jahon urushi davrida Surxon vohasi ayollarining maorif va madaniyat sohasiga qo'shgan munosib hissalarini.....	183
<i>Hakimova Muyassar Rashidovna</i>	
Kitob mutolaasining pedagogik-psixologik asoslari	188
<i>Il'yasova Dilshoda Akmal qizi</i>	
O'zbekiston tarixini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, Turkistondagi siyosiy jarayonlar, Turkiston muxtoriyati.....	191
<i>Isaev Oybek Axmed o'g'li</i>	
Boshlang'ich ta'limda ona tili fanidan mustaqil ishlarni tashkil etishda matnlar ustida ishlash metodikasi....	195
<i>Iskandarova Maftuna Quvondiq qizi</i>	
Sinf dan tashqari tadbirlarda o'smir yoshdagi o'quvchilarning ijtimoiy tashabbuskorligini tarbiyalash metodi.....	199
<i>Latipova Nigoraxon Isakovna, Ibraimov Xolboy Ibragimovich</i>	
Tarixni o'rganishda yordamchi tarixiy fanlarning ahamiyati	202
<i>Maxmatkulova Nozikoy Choriyevna</i>	
Increasing the Efficiency of Economic Education Through Project-Based Educational Technologies	210
<i>Nurmatova Maftuna Ilkxamovna</i>	
Rassom O'rol Tansiqboyev asarlari vositasida maktabga tayyorlov guruhi bolalarini tabiat manzarasini chizishga o'rgatish.....	213
<i>Po'latov Foziljon Usibjonovich</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida lingvistik kompetensiyasini rivojlantirishda raqamli ta'lim vositalarining o'rni.....	216
<i>Qayumova Odinaxon Buvarayim qizi</i>	

Milliy o'zlikni anglashni shakllantirishning pedagogik asoslari.....	219
Sa'dullayeva Sarvinov Ubadullo qizi	
Neyrodinamik gimnastikalar yordamida o'quvchilarning matematik tafakkurini rivojlantirish.....	223
Sanobar Ibragimovna Kenjayeva	
Talabalarni ma'naviy tarbiyalash diagnostikasi va korrektsiyasi	228
Saotmuradova Zebo Yuldash qizi	
Musiqiy-nazariy fanlarni o'qitishda axborot kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llashning xususiyatlari	232
Shukurova Nilufar Gayratovna	
Maktabgacha ta'lim direktori shaxsiy kompetensiyasini rivojlantirish bo'yicha ilg'or xorijiy tajribalardan foydalanish.....	237
Ravshanova Nargiza Norboyevna, Suvonova Sohiba Eshquvvat qizi	
Surxon vohasining ijtimoiy hayotida sog'lomlashtirish oromgohlarining o'rni	241
Tilovov Qorjov Bekbayevich	
O'quvchilarning ma'naviy immunologik tarbiyasini shakllantirishning ilmiy asoslari	248
Toshmamatova Shoxsanam Muzaffar qizi	
Theoretical Foundations, Essence, Content and Forms of Economic Education for Students of Grades 5-6 of Secondary Schools	251
Turakhanov Oybek Davlatovich	
Tarbiyachining shaxsiy fazilatlar va pedagogik mahorati.....	257
Usarova Muborak Xabibulla qizi, Abduraxmanova Matluba Kamoliddin qizi	
Boshlang'ich ta'limda kommunikativ yondashuvga asoslangan o'qitish metodlarini takomillashtirish usullari.....	260
Xoliqova Matluba Mardon qizi	
Xorijiy tillarni o'qitishning zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish jarayonini takomillashtirishning shakl, metod va vositalari	263
Xudoyqulova Sevara Yorqul qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ma'naviy tarbiyasida xalq pedagogikasi an'analardan foydalanish	266
Yunusova Dildoraxon Xikmat qizi	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining tanqidiy fikrlashini rivojlantirish.....	270
Yusufaliyeva Gulnora Abdurahmonovna	
Способы и средства обучения ценности времени в младших классах (на уроках русского языка).....	275
Ниязова Хилюла Хаят кизи	
Психологические, лингвистические и педагогические компоненты в раннем обучении иностранным языкам в эпоху цифровизации образования	278
Турдикулова Эъзозхон Эркинжон кизи	
5–7-sinflar ingliz tili darsliklaridagi muloqot matnlarining tahlili.....	281
Abdumurodova Dilnoza Azimjon qizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining intellektual ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirishning mazmuni.....	284
Abduraxmonova Noila Nasim qizi	
Boshlang'ich ta'lim yo'nalishida tabiiy fanlar nazariyasi va metodikasi fani rivojlanish tarixi	289
Abduraxmonov Zaribjon Mansurovich, Umaraliyeva Baxtilaxon Raxmonali qizi, G'ofurova Zarnigorxon Shuxratovna	
Informatika darslarida o'quvchilarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashning nazariy asoslari	293
Ahmadova Kamola Ahmad qizi	
Methodology for Increasing the Efficiency of Training 10–12-Year-Old Tennis Players	297
Akhmedova N. I.	
Musiq ta'limi yo'nalishi talabalarida ingliz tili fani doirasida kasbiy-muloqotni rivojlantirish tamoyillari	301
Ashurova Zulayxo Erkinovna	
Pedagogik oliy ta'limda "tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi" modulini o'qitishning pedagogik va metodik xususiyatlari.....	306
Boliyeva Lola Shukurovna	
O'zbek tilida rang bildiruvchi leksik birliklarning tarixiy-etimologik tahlili.....	309
Rahmon Ernazarov	
Maktabgacha ta'limda kompyuter texnologiyalari orqali bolalarning intellektual rivojlanishini ta'minlash	313
G'ulomova Muxlisa Ulug'bek qizi	
Maktabgacha ta'lim muassasasida huquqiy tarbiyani amalga oshirish yo'llari	317
Karimova Umida Sharopovna	
Raqamli ta'lim muhitini shakllantirish asosi sifatida kichik maktab o'quvchilariga informatika va axborot texnologiyalarini o'qitishning o'quv-uslubiy ta'minoti	322
Mamajanov Raxmatilla Yakubjanovich, Aliyev Mahmud Muso o'g'li	

Использование личностно-ориентированных образовательных технологий в дошкольном образовании	327
Мирзатова Гулшода Худойбердиевна	
Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligini innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida rivojlantirish mohiyati.....	332
Najmiddinova Saodat Abduvohid qizi	
Ta'lim jarayonida mozaika texnologiyasi asosida bo'lajak o'qituvchilarning intellektual kompetentligini rivojlantirish.....	335
O'rinov Rustambek Yoqubjonovich	
Oilaviy munosabatlarga ijtimoiy-psixologik ta'sirlar va ularning ahamiyati	340
Otanazarova Muhayyo Uktamova	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari sharoitida bolalarning harakat faoliyatini maqsadli rivojlantirish texnologiyasi	344
Radjapova Gulbahor Mamatraimovna	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarda refleksiv ko'nikmalarini shakllantirish metodik muammo sifatida...	348
Raxmonova Iroda Samijonovna	
Voleybol sport seksiya mashg'ulotlarini tashkil etishda ishlab chiqilgan ilmiy-metodik dastur va anketa so'rovi natijalari tahlili	352
Sulaymonov Jahongir Solijonovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining adabiy va nutqiy kompetensiyalarni rivojlantirishda interfaol va kollaborativ metodlar qo'llanilishi	361
Temirova Iqbol Sadriddinovna	
Zamonaviy gumanitar bilimlarda "axborot kompetentligi" tushunchasining tarixiy-mantiqiy tahlili.....	365
Xoshimova Xulkaroy Xoshimjon qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning o'quv-bilish faolligini rivojlantirishda bolalar adabiyotidan foydalanish metodikasini takomillashtirish.....	369
Yuldoshova Mehriniso Ochildiyevna	
Gumanitar fanlarda milliy folklordan foydalanishning ahamiyati.....	372
Abduxakimova Maxfuza Abduraxmonova	
Методика усовершенствования коммуникативной толерантности детей в процессе изучения русского языка и литературы в начальных классах	376
Тошматова Мукаррам Джумановна, Дадаева Фируза Акрамовна	
Психологические, лингвистические и педагогические компоненты в раннем обучении иностранным языкам в эпоху цифровизации образования	380
Турдикулова Эъзозхон Эркинжон кизи	
Формирование коммуникативных умений учащихся младших классов средствами филологических наук	383
Хожиева Малика Хусниддиновна	
The Formation of Syntactic Paradigmatics.....	388
Turdiyeva Nilufar Anvarovna	
Oliy ta'limda zoologiya fanini innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida o'qitish metodikasini takomillashtirish.....	391
Xonnazarova Mamlakat To'liqinovna	
O'zbek kurashchilarining kurash usullari va taktik harakatlarini o'zlashtirish darajalari.....	395
Qon'irbaev Dastan	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida atrof olamga nisbatan mas'uliyatlikni takomillashtirish mexanizmi	399
Abdulhakimova Fotima Turduqil qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalar kreativ fikrlashini rivojlantirishning pedagogik-psixologik qonuniyatlari	403
Abdusattorova Umida Abdusamat qizi	
Raqamli dasturiy vositalari asosida organik kimyo fanini o'qitish jarayonini tashkil etish yo'nalishlari	406
Ametova Guljamila Elbrusovna	
Fanlararo aloqadorlik asosida tayanch kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari...	410
Babayeva M. A.	
Rahbarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishni boshqarish chora-tadbirlari.....	413
Bagmatov Davlatjon	
Rivojlanayotgan davlatlarda ota-ona va farzand munosabatlari.....	418
Bobojonova Nazira Merganboy qizi	
Huquqiy fanlarni innovatsion o'qitish usullarining afzalliklari	422
Dauletbaeva Jadiraxan Aliy qizi	

Ona tili o'qituvchilarining nutqi bilan bog'liq muammolar va unga doir yechimlar	426
G'. Do'stmurodov	
Barqaror rivojlanish kontekstida maktabgacha ta'lim: bolalarda ekologik ongni shakllantirish.....	430
Hoshimova Dilnoza Boymirzoyevna	
Duduqlanishni bartaraf etishda kompleks yondashuv	433
Ibroximova O'g'li Inomjon qizi	
Transformatsiya-lashayotgan jamiyatda yoshlarning shaxsiy resurslari va psixologik barqarorligi	437
Irisbayeva Qunduzxon	
Talabalarda kasbiy kreativlik ko'nikmalarini shakllantirish samaradorligi va uning natijalari	440
Ismanova Ma'mura Abdumo'minovna	
Maktabgacha yoshdagi serebral falajli bolalarda nutq va motorikani rivojlantirish	444
Isodullayeva Iqboloy Sodiqjonovna	
Talabalarining intellektual-kognitiv salohiyatini rivojlantirishda kredit-modul tizimining pedagogik jihatlar ..	447
J. Otepbergenov	
Yashil suvo'tlar (Chlorophyta) bo'limini o'qitish metodikasi	451
M. N. Xayitova	
Bo'lg'usi pedagoglarda empatik kompetensiyalarni rivojlantirish: zamonaviy yondashuvlar va amaliy strategiyalar	457
Mambetkarimova Indira Polatbaevna	
An Analysis of the Present-Day use of English Folklore in Education.....	460
Maxsudaliyeva Ranokhon Bakhodir qizi	
Yoshlarda kasbiy motivatsiyani shakllantirishning psixologik xususiyatlari	463
Mirzaxmatova Sayyora Saydaxmatovna	
Kasbiy kompetensiya tushunchasi va uning mohiyati	466
Mirzayeva Faroxat Odiljonovna	
Boshlang'ich sinfda matematika o'qitishni tashkil qilish shakllari	471
Norquvatova Diyora Davron qizi	
Zamonaviy ta'limda inklyuziv yondashuvlar: o'qituvchilarning kasbiy tayanchlarini takomillashtirish.....	475
Olimova Nodirabegim Ibrohimjon qizi	
Jadidlar ta'lim orqali jamiyatni o'zgartirishga intilganlari, ularning maqsadlari va erishilgan natijalar.....	479
Omonov Asliddin Sunnatovich	
O'zbek tilida rang bildiruvchi leksik birliklarning tarixiy-etimologik tahlili.....	481
Rahmon Ernazarov	
Boshlang'ich ta'lim – inson kamolotining ilk poydevori!	485
Ravshanova Ra'no Raup qizi	
Bo'lajak tarbiyachilarning kasbiy kompetensiyasini shakllantirishda zamonaviy raqamli texnologiyalardan foydalanish	489
Saidova Dilnoza Baxtiyor qizi	
Mental arifmetika orqali bolalar intellektini rivojlantirishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari	493
Saydaliyeva Umidabonu Sharifjon qizi	
Innovatsion ta'lim sharoitida boshlang'ich sinf ona tili darslarining samaradorligini oshirish muammosi	496
Sharipova Sevara Erkin qizi	
CEFR doirasida arab tilida yozma nutq kompetensiyasini baholash mezonlari va amaliy usullar	499
Sindarova Malika Aziz qizi	
VARK ta'lim modelining pedagogik oqibatlari	503
Temirova Mushtariybonu	
Kasbiy rivojlanish soatlarida boshlang'ich sinf o'qituvchilarining metodik tayyorgarligini rivojlantirish	507
Temirova Rushana Ravshan qizi, Nishonova Durdona Olimjon qizi	
Teaching on Empty: Burnout Challenges in Elt Classrooms	511
Usmanova Nilufar Xasan qizi	
Ona tili ta'limini tashkil etish jarayonining ilmiy-nazariy tendensiyalari	514
Uzoqova Maftuna Abdirazzoqovna	
Критическое мышление в контексте эмоционального интеллекта	518
Нажмудинова Мадина Халимовна	
Реформа образовательной системы для повышения качества и доступности образования, как одна из целей устойчивого развития	521
АскарOVA Ф. А.	
Yengil atletika sport turida uzunlikka sakrovchilarni mashg'ulot jarayonida tezkor-kuch sifatlarini rivojlantirish uslubi	528
Ro'zmetov Rasul Tangirberganovich	

Nutq – ijtimoiy taraqqiyot omili sifatida: maktabgacha yoshdagi bolalarda shakllanish bosqichlari va yondashuvlar	532
Sharipova Guzal Sodiqovna, Xabibullayeva Maftunaxon Vaxobjon qizi	
Maktabga tayyorlov guruhi tarbiyalanuvchilarida multimedia vositalari orqali nutq madaniyatini shakllantirish modeli	535
Abduvaliyeva Farida Salimjon qizi	
Yoshlarni ijtimoiy-pedagogik hamkorlikda tarbiyalash tendensiyalari	539
Abirova Umida Nazarovna	
Tanqidiy fikrlash: tushunchasini tahliliy idrok etish	543
Akabirova Mexriniso Baxtiyorovna	
Nutq nuqsoniga ega bolalar diqqat xususiyatlari	547
Akbarova Ziyoda Qurbonjon qizi	
Milliy tarbiya asoslari fanini o'qitishning amaliyotdagi holati	550
Alisher Tursunov	
Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatiga ta'sir etuvchi asosiy omillar va ularni bartaraf etish yo'llari	554
Beketov Nurseit Alijan o'g'li	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining atrof-muhitga ekologik munosabatini oshirishda ekskursiya mashg'ulotlarini o'tkazishda raqamli texnologiyalarning o'rni	558
Bovanova Umida Abduvahabovna, Meliqulova Oybahor Farhod qizi	
Neyropedagogika va zamonaviy ilmiy yondashuvlar	564
Duschanova Nilufar Sabirbayevna	
O'yin texnologiyasi asosida bolalarda muloqot madaniyatini rivojlantirish	567
Eshmuratova Gauxar Maxsudovna	
Maktabga tayyorlov guruhi bolalarida konstruksiyalashga oid ko'nikmalarni shakllantirish	570
Eshonqulova Ma'suda Xabibovna	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantirish markazlaridagi ta'limiy faoliyatlarni kuzatish va tahlil qilish metodikasi	573
Fayziyeva Mabudaxon Muxammadjonovna	
Duduqlanuvchi bolalar nutqini rivojlantirishda logopedik texnologiyalarning o'rni	576
Mahkamova Umida Abdusattorovna	
Kurash mashg'ulotlarining o'quvchilarni axloqiy tarbiyalashdagi roli: an'anaviy sportning pedagogik imkoniyatlari	579
Muratov Muzaffar Shermamatovich	
Autizm sindromli bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishda korreksion ishlar	582
Nabiyev Ravshanjon Shavkatjon o'g'li	
Sharq ma'rifatparvarlari va ularning gender tengligi haqidagi qarashlari	586
Norimonova Gulmira Ulug'bek qizi	
Sport vositasi orqali yoshlar o'rtasida ekstremizmning oldini olish yo'llari va mexanizmlari	589
Nosirova Dilnoza Sobirovna	
Sportchilarning individual funksional xususiyatlariga asoslangan mashg'ulot yuklamalarini optimallashtirish yo'llari	593
Olimov Shahobiddin Maribboy o'g'li, Sulaymonova Maktuba Xusan qizi	
Kasbiy sifatlarini takomillashtirishda raqamli texnologiyalar foydalanish	597
Otanazarova Mohira Xamidbekovna	
Biologiya fanining ta'limdagi o'rni va o'qitishdagi muammolar	601
Pulatova Elnora Kadirovna	
Boshlang'ich sinf darsliklaridagi antroponimlarning funksional, leksik, semantik, morfologik tadqiqi	606
Qarshiyeva Gulbahor Shamil qizi	
Maktabgacha ta'lim yoshdagi bolalarda refleksiv ko'nikmalarni shakllantirish metodik muammo sifatida	609
Raxmonova Iroda Samijonovna	
Professional Standards for Pre-Service Teachers	613
Sardor Rakhmanov	
Ta'limni raqamlashtirish sharoitida bo'lajak texnologiya o'qituvchilarini kasbiy faoliyatga tayyorlashning pedagogik imkoniyatlari	619
Sayidova Muxtaram Xamidullayevna	
Ingliz tilini o'rgatishda multimodal yondashuv asosida ta'limiy videolardan foydalanish strategiyasi	623
Solijonova Mohlaroyim Abdumalik qizi	

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini matn ustida ishlash ko'nikmalarini shakllantirishda interfaol metodlardan foydalanish.....	628
<i>Sotiboldiyeva Shoxista Jaloliddin qizi, Shodmonqulova Sevara Rahmonqul qizi</i>	
O'quv-tarbiyaviy vaziyatlarni loyihalashtirish asoslarida talabani tarbiyaviy jihatlarini takomillashtirish ..	632
<i>Temirov Ma'ruf Shuhrat o'g'li</i>	
Tikuv buyumlarini konstruksiyalash va modellashtirishning avtomatlashtirilgan tizimlari fani orqali talabalarining kasbiy kompetentligini rivojlantirishning didaktik imkoniyatlari	638
<i>Umarova Fotima Abduraximovna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda xalq pedagogikasi vositasida milliy xarakter xususiyatlarini shakllantirish omillari.....	641
<i>Usmonova Muattar Bahadirjonovna, Hasanboyeva Kamola Dilmurod qizi</i>	
Raqamli ta'lim texnologiyalarning bugungi kunda ta'lim sohasidagi qo'llanilishi	647
<i>Xamroyeva Madina Dadajonovna, Umarov Husan Lazizi o'g'li</i>	
Qurilish materiallari sanoatida innovatsion klasterlarni boshqarishni takomillashtirish.....	650
<i>Xaydarova E'zoza Shukurullayevna, Li Zin Bo</i>	
Geografiya ta'lim yo'nalishi talabalarini o'qitish metodikasi va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishga oid tadqiqot ishlarining tahlili.....	655
<i>Xodjanliyazova Shoxsanam Ergash qizi</i>	
O'tkir Hoshimovning "Tushda kechgan umurlar" romanida inson va uning ruhiyati	660
<i>Xolmatova Ro'zixon Akmaljon qizi</i>	
Talabalarda liderlikni shakllantiruvchi ijtimoiy-pedagogik omillar	663
<i>Xoshimova Muazzamxon Zaynalobidinovna</i>	
Creative Games and Project-Based Learning in Physics Lessons	666
<i>Yorqinbek Abduraimjanovich Mamatokhunov</i>	
Теоретические основы и практическое применение компетентностного подхода в обучении физике	670
<i>Абдулхаким Хакимов</i>	
Роль инклюзивной игровой деятельности в социальной адаптации детей с инвалидностью дошкольного возраста	673
<i>Плиева Руслана Владимировна</i>	
"Beruniy asri" yoxud Beruniyning xarizmatik qobiliyati va uning boqiy ilmiy merosi	676
<i>Saifnazarov Ismoil, Sultonov Tursinboy</i>	
Значение наблюдения и педагогической диагностики в инклюзивном образовании.....	682
<i>Тургунова Нилуфар Абдусаломовна</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning ekologik dunyoqarashini shakllantirish texnologiyalari	685
<i>Xaydarova Shaxlo Narzullayevna, Azimova Gulmira Xayrullayevna</i>	
Диалог культур в рассказе "Келинка" галины ширяевой: гендерная и этнокультурная перспектива..	689
<i>Чернова Татьяна Алексеевна</i>	
Ijtimoiy va gumanitar fanlarning pedagogik ahamiyati: Xo'ja Vali avlodlari misolida	692
<i>Umurov Sharif Rajabovich</i>	
Raqamli ta'lim sharoitida talabalar mustaqil tayyorgarligini rivojlantirishning ilmiy-metodik asoslari: didaktik yondashuvlar va ilg'or ilmiy modellarning tahlili.....	695
<i>Umarova Zaxro Abduraxim qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlarni o'qitishda innovatsion yondashuvga oid dolzarb masalalar	701
<i>Sharofat Juraqulova Baxtiyorovna</i>	
Bo'lajak ingliz tili mutaxassislarining sun'iy intellekt kompetensiyasi.....	704
<i>Ibragimova Hilola Bahodirjon qizi</i>	
Oliy ta'lim muassasalari talabalari orasida kurash sport turini keng rivojlantirish	709
<i>Ochilov Elbek Olimovich</i>	
Muhandislik grafikasi ta'limida talabalarining grafik ishlarni bajarish ko'nikmalarini rivojlantirish.....	712
<i>Ashirboyev A. O., Muxamedjanova G. J.</i>	
Futbol mashg'ulotlarida o'quvchilarda jamoaviy ruhni pedagogik usullar bilan rivojlantirish	715
<i>Axmedjanov Shuhrat Boltayevich</i>	
Boshlang'ich sinf ona tili ta'limida nutqiy va lingvistik kompetensiyalarini shakllantirish	718
<i>Bamullayeva Shodiyona Nasrullo qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim o'quv dasturlarining sifat va samaradorligini oshirishning nazariy hamda ilmiy asoslari	721
<i>Esanov Muzaffar Xoshimovich</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarni innovatsion pedagogik faoliyatga tayyorlash texnologiyalari	726
<i>Eshmuminova Dilshoda Iskandarovna</i>	
Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida pedagogik yondashuvlarning roli	730
<i>Jumanova Iroda Shokirjon qizi</i>	

Arab xattotlik san'atining rivojlanishi.....	733
Mamarajabov Mirqosim Ramazon o'g'li	
Educational Effectiveness of the Question-and-Answer Technique in Working With English Texts	737
Muradulloyeva Sevinch Soxibjon qizi	
Boshlang'ich sinf matematika va geometriya darsliklarida STEAM yondashuvi asosida o'qitishning imkoniyatlari	740
Nazarova Shahzoda	
Boshlang'ich ta'lim o'quv jarayoniga sun'iy intellektni tatbiq etishning metodik asoslari (sinfidan tashqari ishlar misolida)	744
Nigmatullayeva Matluba Izatullo qizi	
Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining o'quvchilarda ijtimoiy faollikni shakllantirishdagi pedagogik imkoniyatlari	748
Normaxmatov Ilhom Zayniddinovich	
Boshlang'ich ta'lim sifatini oshirishda sun'iy intellekt texnologiyalarining imkoniyatlari	751
Qurbonov Sanjar Rajabboyevich	
Sportchi salomatligini baholashda zamonaviy texnologiyalar	754
Samandarov A. X.	
Sport tashkilotlari uchun marketing, e-marketingning foydalari	758
Samatov Javlonbek Abdulkayumovich	
Futbol o'yinlari orqali o'quvchilarda jismoniy tarbiya pedagogikasining ahamiyati	762
Sattarov Qarshiboy Norqulovich	
Kichik maktab yoshidagi bolalarda lingvistik kreativ intellektni shakllantirishning pedagogik shartlari	765
Shodiyev Rizamat Davronovich, Jabborova Maftuna Komil qizi	
Ota-onalar bilan samarali hamkorlikni tashkil etishda direktorning strategik yondashuvi	770
Tog'ayeva Shahnoza Shavkatovna	
Maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqa tinglash	774
Xodjayeva Nilufar Latipovna	
Talabalarda kitobxonlik madaniyatini targ'ib qilish orqali sog'lom fikrlarni shakllantirish masalasi	778
Xudayberganova Nargisa Qurbonbayevna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining tafakkurini rivojlantirishda interfaol metodlarning ahamiyati	782
Xursanova Marjona Baxtiyor qizi	
Sun'iy intellekt – bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilari ta'limini modernizatsiya qilish vositasi sifatida	785
Yoqubaliyeva Dilafruz Payzidin qizi	
Tibbiy pedagogika: kasbiy ta'limda sog'lom turmush tarzi shakllantirishning psixopedagogik asoslari	788
Ziyatov Muhammad Namazovich	
Интерактивное обучение в развитии личности и критического мышления студентов	792
Рысова Галия Байбулатовна	
Значение искусственного интеллекта в области педагогики на основе мультимедийных приложений	795
Begaliyev Fayzali Umaraliyevich	
Favqulodda vaziyatlarning oldini olishga qaratilgan tibbiy profilaktik ishlar	798
Mahmudov Otamurod Hoshimovich	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida haykaltaroshlik san'ati bilan korrupsiyaga qarshi boshqaruv mexanizmlarini shakllantirish	802
Toshpulatova Fotima Saydullayevna	
Tinglab tushunish kompetensiyasini rivojlantirishda yuzaga keladigan qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish usullari	805
Abdulvohidov Turg'unali Abduqaxxor o'g'li	
Zamonaviy pedagogik jarayonlarda uzluksiz kasbiy rivojlanish va uning o'quvchilarning natijalariga ta'siri	808
Ahadova Mushtariybonu Akmal qizi	
Tibbiyot ta'limida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari	811
Amonova Madina Furkatovna	
Matematika fanini o'qitishda fanlararo integratsiya	814
Arabboyeva Zamiraxon Tadjibayevna	
PISA 2025 tadqiqotlariga doir tajriba sinov ishlari (O'zbekiston misolida)	817
Doniyorov Muxiddin Normamatovich	
Maktabgacha ta'limning rivojlanish markazlarida ta'lim-tarbiya jarayonida o'yinlardan foydalanish va tahlil qilish	820
Eshmuratova Gauxar Maxsudovna	
Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etish	824
Matjanova Gulzada Annabayevna	

Al-Xorazmiy asarlari vositasida talabalarda analitik fikrlashni rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	828
<i>Qaxxorova Shaxnoza Abduvasit qizi</i>	
Xalq og'zaki ijodi vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarida mehnat tarbiyasini shakllantirish	832
<i>Rahmonova Zamiraxon Yakubovna</i>	
Jonli tabiat burchagini tashkil etish metodikasi.....	835
<i>Yaylovboyeva Maftuna Lochinbek qizi</i>	
Maktabga tayyorlov yoshidagi bolalarda raqamli intellekt (DQ) va divergent fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish.....	838
<i>Yusupova Xabiba Iriskulovna, Nazarmatova Dilshoda Umarali qizi, Xusanova Dilraxon Botiraliyevna</i>	
Integratsiyalashgan ta'lim jarayonida yaratiladigan metodikalar va loyiha ishlari.....	843
<i>Ergasheva Mahbuba</i>	
Инновационные педагогические подходы в системе образования и их эффективность	846
<i>Уринбаев Исроилжон Кадиrhoнович</i>	
Pedagogik faoliyatda kasbiy stress va uni keltirib chiqaruvchi omillar.....	851
<i>Boymirzayeva Nafisaxon Baxodir qizi</i>	
Talabalarda milliy tarbiya va axloqiy immunitet tushunchalarini rivojlantirishning milliy-tarixiy kontekstual jihatlari	855
<i>Rasulov Baxtiyor Maxmudjonovich, Abdullayeva Arofatxon Abduvaxobovna</i>	
TRIZ texnologiyasi – uchinchi renessans poydevori	860
<i>Yusupova Gulshiraxon Zinatdinovna</i>	
Yoshlar mafkurasini shakllantirishda hozirgi zamon ijtimoiy tarmoq va raqamli platformalarning o'rni.....	865
<i>Xonimov Sharofiddin Bahodirovich</i>	
O'zbek tilini o'qitishda raqamli ta'lim resurslarining o'rni va xususiyatlari.....	870
<i>Ashurbayeva Rukiya Kaxxarovna</i>	
Xiva xonligining tashqi savdo aloqalari tarixidan	874
<i>Abduraimova Charos Nodir qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti direktorlarini boshqaruv madaniyatini shakllantirish omillari.....	878
<i>Abduraxmonova Xurshida G'ofurovna</i>	
Gandbol sport turini umumiy o'rta ta'lim maktablarida rivojlantirish.....	881
<i>Ahmadjonov Dilmurod Davronjon o'g'li, Abduraxmonov Saydillo Xakimovich</i>	
PIRLS xalqaro tadqiqotida matn, topshiriqlar va baholash mezonlari	884
<i>Amonova Aziza Saydulloyevna</i>	
Tibbiyot ta'limida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari	888
<i>Amonova Madina Furkatovna</i>	
Morfonologiya va uni umumiy ta'lim tizimida o'qitish	891
<i>Asatullayeva Dilnavoz Jondullayevna</i>	
Biologiya darslarida lokal darajadagi texnologiyalardan foydalanish metodikasi	894
<i>Azimov Ibragimjon Toshpo'latovich, Mirzaboev Timur Bisenboy o'g'li, Toshpo'latova Nigina Ibrohimjon qizi</i>	
Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining shakllari va umumiy tuzilishi	898
<i>B. R. Xudoyberdiyev</i>	
Cognitive Justification of Humor in Modern Linguistics	901
<i>Bektoshev Mubashirkhon Odilbek Ugli</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning ijodiy qobiliyatlarini innovatsion yondashuv asosida rivojlantirish.....	905
<i>Botirova Lobar Kamolovna</i>	
Toshkent viloyatida rekreasion faoliyat rivojlanishining asosiy muammolari	910
<i>Djurayeva Lobar Vaxitovna</i>	
Didactic Features of Using E-Portfolios in Continuing Professional Development of Teachers	915
<i>Erkaboyeva Saodathon</i>	
O'quvchilar xulqida yuzaga keladigan salbiy o'zgarishlarning korektsiyalashga xizmat qiladigan manbalar.....	918
<i>F. A. Choriyeva</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida chet tilida lug'at boyligini oshirishning samarali usullari	921
<i>G'ulomjonova Mubdi'ma G'ayratjon qizi</i>	
Kitobxon badiiy adabiyotni qanday anglaydi	924
<i>Hamdamova Dilshoda Rustamjon qizi</i>	
Zamonaviy ta'limda talabalarda ma'naviy qadriyatlarni rivojlantirishning pedagogik asoslari	928
<i>Ibragimova Dilnoza Rashid qizi</i>	
The Pedagogical Role of the Community in Promoting Abilities of Students	931
<i>Isabayeva Dilfuza Komiljonovna</i>	

Ta'lim sifatini oliy ta'lim tashkilotlarida yaxshilashda til bilishning o'rni	934
Isaqulova Baxtigul Xo'jamovna	
Madaniyatlararo muloqot kompetensiyasini rivojlantirishda ingliz tili darslarida interaktiv media vositalarining ta'siri	938
Ismoilova Zarifa Abduqaxxorovna	
O'quvchilarda tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirishda xalqaro baholash dasturlaridan foydalanish metodikasi	942
Jabborova Shahodat Ibrohim qizi	
Boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarida deontologik qadriyatlar va professional etikani rivojlantirish	945
Kalandarova Fazilat Toxirovna	
Voleybolda maxsus chidamlilikni rivojlantirishning umumiy tushunchalari	948
Karimova Gulhayo Botirjon qizi	
The Portrait of the Image of Manfred in the Translation of J.G. Byron's Poem "Manfred"	953
Kurbonov Parda Akhmedovich	
Suv aralashmasi temperaturasini aniqlash	958
Mamatova Go'zaloy Jo'ramirzayevna, Mashrabboyeva Mubina Bobomurod qizi, Abdurahmonova Gulasal Avazbek qizi	
Yosh bokschilarning texnik-taktik harakatlarini takomillashtirish yo'llari	961
Mamatqulov Xusanboy Baxtiyor o'g'li	
Maktab direktorlarini qo'llab-quvvatlashda asosiy ustun amaliyotlar va O'zbekiston ta'lim tizimida ularni qo'llash imkoniyatlari	965
Mamura Tadjibayeva	
Adabiy ta'limda scamper metodining qo'llanilishi	969
Marjona Toshpulatova	
Maktabgacha ta'limda tayanch kompetensiyalarni shakllantirishda matematika va savod asoslarining didaktik yechimlari	974
Mingboyeva Guldorxon Maxmudovna	
Umumta'lim maktablarida inklyuziv ta'limni joriy etishning dolzarb muammolari va mavjud imkoniyatlari ..	977
Mo'minova Qunduz Xolmamat qizi	
"Jasper Jones" as New Life Given to The Novel "To Kill a Mockingbird"	982
Nargiza Akhrorova	
Sun'iy intellekt asosida matematik masalalarni yechish algoritmlari	985
Oqnazarov To'liqin Jalilovich, Jo'rayev Mardon	
Matematika darslarida kombinatorika elementlari va mantiqiy masalalar yechishga o'rgatish metodikasi ..	990
Panjiyeva Shahlo Zulfikar qizi	
Bo'lajak xorijiy til o'qituvchilari lisoniy-muloqot kompetentligini rivojlantirishga qo'yiladigan didaktik talablar	993
Raximova Charosxon Baxromjon qizi	
Kurash texnikasi va taktikasini bolalarga o'rgatish yo'llari	996
Raxmonov Dilmurod Nusratovich	
Pedagogical Technologies in Modern Education: Trends and Applications	999
Salimova Bakhora Khurbanovna	
Global ta'lim makonida milliy tarbiyani rivojlantirish istiqbollari	1003
Sanaqulov Sardor Istamqulovich	
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida so'z turkumlari mavzusini o'rgatishda qiziqarli o'yinlardan foydalanish	1006
Shomurotova Sevinchoy San'at qizi	
Kredit-modul tizimida texnologik fanlar o'qituvchilarini tayyorlashda raqamli avtomatlashtirilgan o'quv modullari yaratish imkoniyatlari	1009
Turdikulova Sevara Abdumom'inovna	
Tyutorlik faoliyatining zamonaviy ta'lim tizimidagi ahamiyati va murabbiylik an'analarning uzviyligi	1012
Ubaydullayev Zuxriddin Botirovich	
O'zbekistonda til ta'limida innovatsiyalar: sun'iy intellekt va raqamli texnologiyalar yondashuvi	1016
Umarova Iroda Shavkatjon qizi	
Pedagogical Situation of Developing Students' Critical Thinking	1020
Usmonova Oydin Sherali kizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida pedagogik texnikani rivojlantirishning didaktik omillari	1024
Xolmo'minova Bahora Abdujalolovna	
Bo'lajak chet tili o'qituvchilarining ijodiy kompetensiyasini rivojlantirishga qo'yiladigan didaktik tamoyillar ..	1027
Xurshidjon Raximov Xursandjon o'g'li	
O'zbekistonda steam ta'lim tizimini tatbiq etishning nazariy aspektlari	1031
Yaxshiboyeva Sitara Toshpulat qizi	

Oliy ta'limda talabalar ijodiy salohiyatini shakllantirishda pedagogik innovatsiyalarning o'rni va imkoniyatlari	1034
<i>Yuldashev Abdurauf Ro'zmatjonovich</i>	
Talabalarda nutqiy faoliyatni rivojlantirishga doir olib borilayotgan ishlarning joriy holati	1037
<i>Yusufova Gulhayo Nosirxon qizi</i>	
Ingliz tili fanini o'qitishda (PBL) loyiha va muammoga asoslangan metodika: O'zbekiston tajribasi va xalqaro amaliyot	1040
<i>Zarina Tasheva Djumayevna</i>	
Актуальные проблемы изучения русского языка	1043
<i>Абдуллаева Нигора Курбановна</i>	
Применение цифровых средств обучения в курсе "Окружающий мир" для изучения народной экологии в начальной школе	1046
<i>Бобаева Зиёдахон Махамаджон кизи</i>	
Tasviriy san'at darslarini o'qitishga innovatsion yondashuv	1049
<i>N. P. Kaipov</i>	
Важность разработки стратегических программ развития страны	1052
<i>Каримова Нуржахон Олим кизи</i>	
Pedagog kadrlar kasbiy kompetentligi diagnostikasining kvalimetrik texnologiyalari	1056
<i>Mirsoliyeva Muhabbatxon To'xtasinovna</i>	
Анализ элективных курсов по информатике в зарубежных странах и их аналогов в системе образования Узбекистана	1060
<i>Урынбаева Азада Бахадировна</i>	
Multimedia texnologiyalarining ta'lim tizimiga integratsiyasi	1064
<i>Raximova Dilfuza Abduraxmonovna</i>	
Talabalarining kiberpedagogik kompetensiyasini rivojlantirishning didaktik ta'minoti	1068
<i>Bekchonova Shoira Bazarbayevna</i>	
Ta'limda IOT&AI texnologiyalari imkoniyatlari	1072
<i>Badalxodjayev To'liqinjon Ikramiddinovich</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalarida jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini o'tkazish metodlari	1076
<i>Esh turdiyev Abbas Erkin o'g'li</i>	
Yosh basketbolchilarni umumiy chidamliligini rivojlantirish bilan bog'liq muammo va yechimlar	1079
<i>Mamatov Pahlavon Urayimjon o'g'li</i>	
O'zbek oilalarida o'smir yigitlarni axloqiy tarbiyalashda etnopedagogika elementlaridan foydalanish	1082
<i>Nuradinov Furqatjon Rashidovich, Eshpo'latov Bekzod Muxiddin o'g'li</i>	
Muammoli ta'lim texnologiyalari asosida o'qituvchilarning kasbiy rivojlanishini takomillashtirish	1085
<i>Otamurodova Yaxshigul Farxodovna</i>	
Maktab ta'lim jarayonida o'quvchilarning tayanch kompetentlik darajasini baholash	1088
<i>Sabitova Kamola Furkatovna</i>	
So'z va san'at: adabiyot darslarida san'at namunalaridan foydalanish	1094
<i>Sharipov Elmurod Sa'dulla o'g'li</i>	
Bo'lajak logopedlarni korreksion jarayonlarini tizimli tahlil qilishning pedagogik imkoniyatlarini takomillashtirish (DENS-terapiya misolida)	1098
<i>Toshturdiyeva Zoyira Dusmurod kizi</i>	
O'rta va uzoq masofalarga yugurish texnikasini o'rgatish usullari	1101
<i>To'xtanazarov Qahramon Abduvahobovich</i>	
Futbol o'yinida to'p olib yurish texnikasi va taktikasi asoslari	1105
<i>Tursunqulov Mansur Mahmud o'g'li</i>	
Sport mashg'ulotlari jarayonida sportchilarni milliy harakatli o'yinlar vositasida jismoniy qobiliyatini rivojlantirish texnologiyasi(qo'l to'pi sport turi misolida)	1109
<i>Xayitboyev Nabijon Sheraliyevich</i>	
Глобализация, современность, узбекский язык и национальная идентичность	1113
<i>Думахонова Шодиixon Искандар кизи</i>	
Talabalarining kasbiy tayyorligida raqamli savodxonlikning ta'siri	1118
<i>Orunbayeva Uminiso Sharabidinovna</i>	
Методические рекомендации для учителей начальных классов по использованию ИКТ на уроках математики	1123
<i>Тухтаева Шахноза Маратовна</i>	
Ona tili ta'limi jarayonida nutqiy kompetensiyalar ustida ishlash	1127
<i>Umurova Ruxshona Isomiddin qizi</i>	
Ko'rish nuqsoniga ega bolalarning psixik rivojlanishida korreksiya va kompensatsiya	1130
<i>Ergasheva Fayoza Bahodir qizi</i>	

Индивидуальный подход в управлении интенсивностью и нормами нагрузки на этапе подготовки у бегунов на средние дистанции	1134
Гофуров Омадбек Файратжон ўғли	
Yosh bokschilarni musobaqa faoliyatining obektiv malumotlar	1138
Qon'irbayev Dastan	
O'quvchilar kognitiv faolligining rivojlanishiga ta'sir etuvchi o'ziga xos jihatlari	1142
Panjiyev Maqsud	
Methods and Techniques for Teaching English Literature	1146
Abdramanova Dilbar Purxanatdin qizi	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'tkaziladigan jismoniy tarbiya darslarining zamonaviy ta'lim texnologiyalari	1151
Ikrarov Amirbek Aminovich, Xudaybergenov Umidbek Yusufbayevich	
Musiqqa o'qituvchilarining pedagogik mahorati	1154
Rustamova Maxsuma Farxodbek qizi	
Badiiy idrok va estetik tarbiyada didaktik o'yinlarning ahamiyati	1157
Salimova Ganjina Salomovna	
Психолого-педагогические условия эффективного использования интерактивных игровых методов	1159
Хафизова Машхура Аминовна	
Особенности использования метода проектов в процессе дошкольного образования	1163
Эшпулатов Шакир Набиевич, Пардаева Гульчехра Сафаровна	
Bo'lajak texnologik ta'lim o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini halq xunarmadchiligi asosida tayyorlash jarayoni pedagogik muammo sifatida	1168
Amanbayev M. A.	
Autizm spektri buzilishi bo'lgan bolalarda psixomotor va fazoviy tasavvurlarni shakllantirishning korreksion yondashuvlari	1172
Usmanova Nilufar Ilhom qizi	
Matematika fanida animatsiya va 3D grafiklardan foydalanish	1177
G'ofurov Jamoliddin Xusniddinovich	
Gender zo'ravonligining oldini olishda huquqiy va ijtimoiy mexanizmlar	1184
Abdukaxorova O'g'li Isroiljon qizi	
Zamonaviy ingliz diaxronik korpuslari asosida Mediatextcorpus.com tahlili	1186
Ataboyev Nozimjon Bobojon o'g'li	
Erta yoshdagilar uchun pedagogik-psixologik yondashuvlar: maktabgacha va boshlang'ich ta'limda shaxsiy rivojlanishga ta'sir etuvchi omillar	1191
Azizova Shodiya Utkur qizi	
O'rta Osiyodagi qadimiy karvon shaharlari: tarixiy va arxeologik manbalar asosida	1195
Tugalova Madina Erkin qizi	
Ayollarda depressiyaga olib keluvchi biologik va ijtimoiy omillar	1198
Jo'rayeva Kaniza Akbarali qizi	
Maktabgacha ta'limda shaxsga yo'naltirilgan ta'limni rivojlantirishning shakl, metod va vositalari	1202
Xalilova Maksudaxon Ergashevna	
Nutq nuqsoniga ega bolalarning shaxslararo munosabatini yaxshilashda psixokorreksiyaning o'rni	1205
Ruziyeva Guzai Shuxrat qizi	

NUTQ NUQSONIGA EGA BOLALARNING SHAXSLARARO MUNOSABATINI YAXSHILASHDA PSIXOKORREKSIYANING O'RNI

Ruziyeva Guzal Shuxrat qizi

Alfraganus Universiteti Pedagogika fakulteti
defektologiya (logopediya) yo'nalishi 3-bosqich talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada bolalar nutqining psixokorreksiya (yoki psixologik tuzatish) bu shaxsning psixologik holatini yaxshilash, xulq-atvorini ijobiy tomonga o'zgartirish, moslashuvchanlikni oshirishga qaratilgan psixologik usullar va amaliyotlar majmuidir.

Kalit so'zlar: Turli ijtimoiy vaziyatlarga moslashish, muloqot qobiliyatini yaxshilash va muammolarni konstruktiv hal etish. Shaxsiy salohiyatni ochish, o'ziga bo'lgan ishonchni oshirish va ijobiy o'zgarishlarga erishish.

Abstract: In this article, psychocorrection (or psychological correction) of children's speech is a set of psychological methods and practices aimed at improving a person's psychological state, changing his behavior in a positive direction, and increasing his flexibility.

Key words: Adaptation to various social situations, development of communication skills and constructive problem solving. Revealing personal potential, increasing self-confidence and achieving positive changes.

Аннотация: В данной статье психокоррекция (или психологическая коррекция) речи детей – это совокупность психологических методов и практик, направленных на улучшение психологического состояния человека, изменение его поведения в позитивную сторону, повышение его гибкости.

Ключевые слова: Адаптация к различным социальным ситуациям, развитие навыков общения и конструктивное решение проблем. Раскрытие личностного потенциала, повышение уверенности в себе и достижение позитивных изменений.

KIRISH

Psixokorreksiya organik asosga ega bo'lmagan va juda erta shakllangan va kelajakda deyarli o'zgarmaydigan barqaror fazilatlarga ega bo'lmagan kamchiliklarga bog'liq. Psixokorreksiya psixologik ta'sirning maxsus vositalari yordamida psixologiya yoki inson xatti-harakatlarining kamchiliklarini tuzatishga qaratilgan chora-tadbirlar tizimi.

Psixokorreksiyaning – eng mashhur usullari quyidagilardir: igrotterapiya, psixogimnastika, artoterapiya, musiqa terapiyasi, kitobxonlik. O'yin terapiyasi- o'yinni qo'llash orqali bolalar va kattalarga psixoterapevtik ta'sir ko'rsatish usuli. Ushbu kontseptsiya bilan tavsiflangan turli usulli o'yinlar shaxsiyatning rivojlanishiga kuchli ta'sir ko'rsatadi. O'yin guruh a'zolari o'rtasida yaqin munosabatlarni yaratishga yordam beradi, ziddiyatlarni, tashvishlarni, boshqalardan qo'rquvni yo'q qiladi, o'z-o'zini hurmat qiladi, turli xil aloqa sharoitlarida o'zingizni sinab ko'rishga, ijtimoiy ahamiyatga ega oqibatlarga olib kelishi mumkin.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Nutq nuqsonlari – bu fonetik, leksik yoki grammatik tizimdagi buzilishlar bo'lib, bolalarning o'z fikrini ifoda etishida qiyinchilik tug'diradi. A.V. Yastrebov (2014) nutq buzilishlari bolaning emotsional holati va o'z-o'zini baholashiga salbiy ta'sir ko'rsatishini ta'kidlaydi. Nutq nuqsonlari bolalar o'rtasida yaqin muloqot o'rnatish, ijtimoiy o'yinlarda ishtirok etish va o'zini jamiyatda namoyon qilish imkoniyatlarini cheklaydi.

Autizm va shizofreniya bilan bir qatorda, turli diagnostika toifasidagi bolalar bilan ishlashda o'yin terapiyasi samarali bo'ldi. O'yinning bolada tuzatish ta'sirining asosiy psixologik mexanizmlari:

1. Ijtimoiy munosabatlar tizimini maxsus o'yin sharoitida vizual va samarali shaklda modellashirish, ularga bolani ta'qib qilish va bu munosabatlarda yo'nalish.

2. Bolaning bilim va shaxsiy egosentrizmni va ketma-ket markazsizlashtirishni bartaraf etishga qaratilgan pozitsiyasini o'zgartirish, bu o'yinda o'z "men" ni amalga oshirish va ijtimoiy vakolat va muammoli vaziyatlarni hal qilish qobiliyatini oshirish imkonini beradi.
3. Bola va tengdoshlar o'rtasidagi hamkorlik va hamkorlikning teng huquqli hamkorligi sifatida ijobiy shaxsiy rivojlanish imkoniyatini ta'minlaydigan haqiqiy munosabatlarni shakllantirish (o'yin bilan birga).
4. Muammoli vaziyatlarda bolani yo'naltirishning yangi, ko'proq mos usullarini o'ynashda bosqichma –bosqich ishlashni tashkil etish. Bolaning o'zi boshdan kechirgan hissiy holatlarni ajratib olish va ularni amalga oshirish orqali ularning xabardorligini ta'minlash va shunga mos ravishda muammoli vaziyatning ma'nosini tushunish, uning yangi qadriyatlarini shakllantirish bo'yicha yo'nalishini tashkil etish.
5. Bolaning ro'l va qoidalarini bajarilishini tartibga soluvchi qoidalar tizimiga, shuningdek, o'yin xonasida xatti-harakatlarga asoslangan faoliyatni o'zboshimchalik bilan tartibga solish qobiliyatini shakllantirish.

"Art Therapy" atamasi (so'zma - so'z: san'at terapiyasi) san'atga, birinchi navbatda, ta'sviriy va ijodiy faoliyatga asoslangan psixoterapiyaning maxsus shakli hisoblanadi. San'at terapiyasining asosiy maqsadi o'z-o'zini anglash va o'z-o'zini anglash qobiliyatini rivojlantirish orqali shaxsiy rivojlanish jarayonini uyg'unlashtirishdir. San'at terapiyasi ichki mojarolar va kuchli his-tuyg'ularga yo'l ochib beradi, ko'chirilgan tajribalarni talqin qilishda yordam beradi, guruhni tartibga soladi, mijozning o'zini o'zi qadrlashini oshiradi, his-tuyg'ularini va his-tuyg'ularini tushunish qobiliyatini oshiradi, badiiy qobiliyatlarni rivojlantiradi.

San'at terapiyasi darslarida materiallar sifatida bo'yoqlar, loy, yelim, bo'r ishlatiladi. Badiiy terapiya ham individual, ham guruh shaklida qo'llaniladi. Badiiy terapiya ham ta'limiy ahamiyatga ega, chunki u bilim va ijodiy ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beradi. Tasviriy san'at vositalari orqali fikr va his-tuyg'ularni ifodalash sheriklar bilan munosabatlarni yaxshilashga va o'z-o'zini hurmat qilishga yordam berishi mumkinligi haqida dalillar mavjud. San'atning ikki shakli mavjud: passiv va faol. Faol faoliyat va ijodkorlik dam olish, keskinlikni bartaraf etishga yordam beradi. O'z-o'zini ifodalash uchun qo'shimcha imkoniyatlar va yangi ko'nikmalar.

Art-terapevtik faoliyatga salbiy munosabatni va ularning qo'rquvini bartaraf etishga yordam beradi. O'z-o'zini hurmat qilishni o'zgartirish va kuchaytirish uchun boshqalarning doimiy qiziqishi va ijobiy bahosi katta rol o'ynaydi. O'zini ifodalashning yangi usullari, ijodkorlik jarayonida yuzaga keladigan ijobiy his - tuyg'ular tajovuzkorlikni kamaytiradi, o'z-o'zini hurmat qilishni oshiradi. ("men boshqalardan ko'ra yomonroq emasman") - hissiy qiziqish faollashadi va yanada samarali tuzatish ta'siriga yo'l ochadi.

Artoterapiya yordamida rasm va rasm shaklida yosh cheklovlar mavjud. San'at terapiyasi 6 yoshga to'lgan bolalar uchun tavsiya etiladi, chunki 6 yoshida ramziy faoliyat hali ham shakllanmoqda va bolalar faqat moddiy va tasvir usullarini o'rganadilar. Ushbu yosh bosqichida tasviriy faoliyat o'yin tajribasining bir qismi bo'lib qolmoqda va tuzatishning samarali shakliga aylanmaydi.

O'smirlilik, bu davrda o'z-o'zini ifodalashning oshishi va tasviriy faoliyat texnikasini o'zlashtirish bilan bog'liq holda, badiiy terapiyani qo'llash uchun juda foydali muhit hisoblanadi.

Ijodiy faoliyat va uning mahsulotiga qarab, quyidagi badiiy terapiya turlari ajratilishi mumkin:

- tasviriy san'atga asoslangan chizilgan terapiya;
- kutubxonachilik, adabiy asar va adabiy asarlarni ijodiy o'qish;
- musiqa terapiyasi va boshqalar.

San'at terapiyasi so'zning tor ma'nosida, ya'ni chizilgan terapiya eng to'liq ishlab chiqilgan. Art-terapevtik usullardan foydalanish, birinchi navbatda, chizilgan terapiya quyidagi hollarda ajralmas hisoblanadi: og'ir hissiy kasalliklar, kommunikativ qobiliyatsizlik, shuningdek, faoliyatga rag'batlantirishning past darajasi. Qiyin muloqot, izolyatsiya, tengdoshlarga kam qiziqish yoki ortiqcha uyatchanlik bo'lsa. Musiqa terapiyasi musiqani tuzatish vositasi sifatida ishlatadigan usuldir.

Musiqa terapiyasining tuzatish vazifalari nutqning buzilishi (muvofiglashtirish, ritm hissi, vosita diqqat va xotira; mushaklarning ohangini oshirish; muvozanat; umumiy va nozik vosita qobiliyatlari, ovoqli qatlamlarning haddan tashqari kuchayishi; ovoqlar; nafas olish kamchiliklari; ifoda etish qiyinchiliklari; yuz ifodalarining buzilishi; charchoqning kuchayishi, hissiy beqarorlik va aloqa muammolari).

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Pedagogik yondashuvlar. Psixogimnastika - bu bola ruhining turli jihatlarini (bilim va hissiy va shaxsiy sohani) rivojlantirish va tuzatishga qaratilgan maxsus mashg'ulotlar (etudlar, o'yin mashqlari) kursi. Psixogimnastika darslarida bolalar his - tuyg'ularni ifodalash alifbosini o'rganadilar- ifodali harakatlar. Psixogimnastikaning asosiy maqsadi -muloqotda to'siqlarni bartaraf etish, o'zingizni va boshqalarni yaxshiroq tushunishni rivojlantirish, aqliy zo'riqlashni bartaraf etish, o'z-o'zini ifodalash uchun imkoniyatlar yaratishdir.

Psixogimnastikada bolalarning tengdoshlari bilan muloqot qilishiga katta ahamiyat beriladi, bu normal rivojlanish va hissiy salomatlik uchun juda muhimdir. O'zaro munosabatlarning buzilishi vosita ajralishining natijasi, shuningdek, nutqni rivojlantirishda muammolarga duch kelgan bolalarning kommunikativ qiyinchiliklari bo'lishi mumkin.

Psixogimnastika kursidan o'tgan bolalar tengdoshlari bilan muloqot qilishni osonlashtiradi, his-tuyg'ularini ifodalash va boshqalarning his-tuyg'ularini yaxshiroq tushunish osonroq bo'ladi. Ular ijobiy xarakterga ega (ishonch, halollik, jasorat, Mehribonlik va boshqalar), nevrologik namoyishlar (qo'rquv va turli xil qo'rquv, ishonchsizlik). Nutqning umumiy rivojlanmaganligiga ega bo'lgan bolalar nutq buzilishining og'ir tuzilishi tizimli kompleks yondashuvni talab qiladi - bu nutqning buzilishi va bolaning aqliy va badandagi rivojlanishini tuzatishdir. An'anaviy bo'lmagan terapiya usullari, ko'p harakat talab qilmasdan, nutq terapevtlarining bolalar nutqini tuzatish jarayonini optimallashtirish va bolaning butun tanasini yaxshilashga yordam beradi. Ularni qo'llashning ta'siri o'qituvchining vakolatiga, yangi imkoniyatlardan foydalanish qobiliyatiga, tuzatuv va rivojlanish jarayonida samarali usullarni o'z ichiga oladi, dars davomida bolalar uchun "ishonch holati" ni o'z qobiliyatlariga ega bo'lgan psixofizologik qulaylik yaratadi. Ushbu tuzatish usullarini qo'llash mustaqil va o'z-o'zini ta'minlashga qodir emas, ulardan foydalanish qulay hissiy muhitni yaratishga xizmat qiladi, natijada tuzatuvchi ta'sirning samaradorligini oshiradi.

Quyida ishda foydalanadigan noan'anaviy usullarning misollari keltirilgan.

Barmoq massaji:

- barmoq, yuzalarini tosh, metall yoki plastik to'p bilan massaj qiling;
- kiyim-kechak massaji;
- yong'oq, kashtan massaji;
- olti burchakli qalam bilan massaj qiling;
- igna to'plari bilan massaj qilish;

Iplarni o'rash. Ip barmoq ustiga o'ralgan bo'lishi kerak. Siz qalam va o'yinchoqlardan foydalanishingiz mumkin. Turli xil shakllarning bir xil iplari yordamida joylashtirish. Biz leksik mavzuga mos keladigan narsalarni, rasmlarni tarqatamiz. Donni saralash. Turli xil donalarni qo'l bilan tartiblash kerak. Kartonga bo'yalgan donli yo'llar yoki konturlarni joylashtirish Kiyimlar bilan jihozlangan o'yinlar nafaqat ipga, balki karton qutiga ham yopishtirilishi mumkin.

Kiyim – kechak yordamida bola obyektning yetishmayotgan qismlarini to'ldiradi. Ertakterapiya - nutq terapiyasi amaliyotida psixologik tuzatish usuli. Ertak terapiyasining nima ekanligini tushunish uchun, nima uchun ertak yaratilganligini tushunishingiz kerak. Bilamizki, xalq ijodiyotining barcha janrlari nimadir o'rgatadi. Shunday qilib, ertaklar sizga mehribon, aqlli, Jasur, adolatli bo'lish kerakligini ko'rsatadigan sahnalarni ifodalaydi. Ammo zamonaviy jamiyatda bu fazilatlar o'z qadr – qimmatini yo'qotadi, shuning uchun bolalar folklor hikoyalarni qiziqarli sarguzasht hikoyalari deb hisoblashadi. Lekin biz, kattalar, siz bilan birga, ertakning yashirin donolikka ega ekanligini bilamiz.

Qadim zamonlarda, psixologlar, psixoterapevtlar, ta'lim dasturlari bilan maktabda o'qituvchilar bo'lganida, ota-onalar bolalarga qisqa ibratli hikoyalar yordamida hayotda qanday harakat qilishni o'rgatdilar. Ularning sevimli qahramonlari bor edi, shuning uchun hikoyalar yaxshi eslab qoldi va uzoq vaqt davomida xotirada qoldi. Bolalik davrida bolada xatti – harakatlar misollari bor edi. Aslida, bola kattalarga borib, har qanday hayotiy vaziyatlarda akt qilish misollari bor edi. Ammo zamonaviy o'qituvchilar ota-bobolarimizning tajribasiga murojaat qilishga qaror qilishdi. Bugungi kunda ertak terapiyasi maktabgacha yoshdagi bolalarning nutqini shakllantirish va rivojlantirish va xatti-harakatlarni tuzatish vositasi sifatida namoyon bo'ladi.

Texnika samaradorligini isbotladi: bolalar o'zlarining sevimli qahramonlariga taqlid qila boshlaydilar. Shunday qilib, siz nafaqat bolalarning xatti-harakatlarini o'zgartirishingiz, balki ularni yomon odatlardan qutqarishingiz mumkin. Ajablanarlisi shundaki, psixokoreksiyada psixoterapiya ajoyib terapiya kattalarni davolash uchun ham qo'llaniladi! Hatto biz ixtiro qilingan hikoyalarga ishonamiz va qahramonlarga taqlid qilishga intilamiz! Ajoyib terapiyadan foydalanish sohasi juda keng bo'lishi mumkin. Hikoyalar bolalar bog'chasida, bolalar estetik markazida, psixolog bilan mashg'ulotlarda yozilishi mumkin va har bir bola bilan alohida-alohida qilish shart emas. Bolalar bunday hikoyalarni yaratuvchilar bo'lishi mumkin.

TAHLIL VA NATIJALAR

Maktabgacha tarbiyachilar uchun karikaturlardan yoki folklordan tanish qahramonlar bilan oddiy hikoyalar yaratishi mumkin. Eng muhimi, ular bolalarni yaxshi ko'radilar va ularga yaqin qahramonlari bo'lishdi. An'anaviy ertaklarning sahnalari o'zgarishi mumkin, ularni zamonaviy haqiqatlarga moslashtirishi mumkin, shuning uchun

ular bolalar uchun yanada tushunarli bo'ladi. Umuman olganda, folk talqinlarining sahnalari shunchalik mukammal, siz ularni o'zgartirishingiz shart emas va ularda yoritilgan axloqiy tamoyillar har qanday vaqtda tegishli bo'lib qoladi. Yaxshi nutq bolalarning har tomonlama to'liq rivojlanishining eng muhim shartidir. Bolaning nutqi qanchalik boy va to'g'ri bo'lsa, uning fikrlarini ifodalash osonroq bo'ladi, atrofdagi haqiqatni bilish qobiliyati qanchalik keng bo'lsa, uning aqliy rivojlanishi yanada faollashadi. Nutqni rivojlantirish va mavjud bo'lgan nutq kamchiliklarini tuzatish, ertak terapiyasi usuli yordamida ko'rib chiqamiz. Ertakterapiya nafaqat psixologik, balki nutq terapiyasi amaliyotida ham keng qo'llaniladi. Nutq terapiyasi bolalar bog'chalarida bolalarga bunday ertakni yaratish, ertak jarayonida yaxshiroq bo'lgan o'z qahramonlari bilan tanishish talab qilinadi. Ertakterapiya nafaqat shaxsning rivojlanishida, balki bolaning izchil nutqini rivojlantirishda ham ijobiy ta'sirni mustahkamlashga yordam beradi, shuning uchun ko'plab nutq terapevtlari amaliyotda ertak terapiyasi elementlarini qo'llaydi.

Nutqni tuzatishning ushbu usuli yordamida siz bolani muloyim so'zlar, standart iboralar bilan o'rgatishingiz mumkin. Hikoyalar yaxshi, chunki ular ko'pincha bir xil so'zlar va iboralarni takrorlaydi. Bu bolaga ularni eslab qolish va hayot sharoitlarida foydalanish imkonini beradi. Ko'p asrlik ajdodlar tajribasiga asoslangan ajoyib terapiya sizga bolaning nutqini va xatti-harakatlarini to'g'ri yo'naltirishga imkon beradi va bu usul har bir ota-ona uchun mavjud. Tovushlarning to'g'ri talaffuzini shakllantirish bo'yicha tuzatish ishlarini amalga oshirishning asosiy shakli har bir bola bilan 2-15 daqiqada haftasiga bir marta o'tkaziladigan individual mashg'ulotlardir. An'anaviy darsda ertak terapiyasi elementlari har bir bola bilan oyiga 3-4 marta o'tiladi, bunday faoliyat kamida 20 daqiqa davom etadi. Biz bu psixokorreksion terapiyalar, psixogimnastikalar orqali nutq nuqsoniga ega bo'lgan bolalarning kamchiliklarini bartaraf qilishimiz mumkin.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Men xulosa o'rnida shuni aytishim kerakki, men ilmiy maqolamda maktabgacha ta'lim va maktab yoshidagi bolalar nutq nuqsoniga ega bo'lgan bolalarning shaxs va shaxslararo munosabatini va ularni psixokorreksiya yash masalalarini ularning o'ziga xos xususiyatlarini va ular bilan olib boriladigan psixokorreksiya usullarini va ularning qo'llash usullarini bilib oldim. Shaxs va shaxslararo munosabatga kelsak, shaxs ijtimoiy va shaxslararo munosabatlarning mahsuli ongli faoliyatning subyekti bo'lmish individlardir. Shaxsga taaluqli bo'lgan eng muhim tasnifi ham uning jamiyatdagi murakkab ijtimoiy munosabatlarga bevosita aloqadorlik ijtimoiy munosabati faoliyatga nisbatan ham obyekt ham subyekt bo'lishligidir. Nutqni rivojlantirishni kechiktirgan bolalar bilan oilalarda shaxslararo munosabatlar muammosi bo'yicha adabiyotning nazariy tahlili shuni ko'rsatdiki, vaziyatni tushunish uchun bolaning oilaviy munosabatlarini anglash zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Toxtayarova.Sh.E, Shakirova.Sh.D, Abidova.N.Z. Nutqning ontogenezdagi rivojlanishi. T.: Innovatsiya-Ziyo. 2020.
2. Ayupova M.Y. Logopediya.T.: Faylasuflar jamiyati. 2017.
3. Волкова Л.С., Шаховская С.Н., Логопедия – М.: Владос. 2002.
4. Shomaxmudova R.R., Razzoqov A.J. Mo'minova L.R. Bolalar nutqidagi nuqsonlar va ularni bartaraf etish usullari. 2015.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №6

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.